

עאיריט לזשע"ה

לעילוי נשמת ראש משפחתנו היקר הרב מאיר שמואל ב"ר אהרן הכהן כץ זצ"ל הכ"מ

גיליון מס' 39 ♦ בראשיית

נקודות אור

בזמן מלחמת תש"ח שהתחוללה בארץ ישראל, דם ישראל נשפך כמים. באחד הימים ניגש אדם אל מרן הרב מבריסק זי"ע, ואמר לו: "נראה לי כי כל הצרות והייסורים באים מחמת ריבוי חילולי השבת בארץ."

השיב לו הרב מבריסק: "יונה הנביא היה על ספינה שכל נוסעיה היו עובדי עבודה זרה, ובכל זאת כאשר באה רוח סערה אמר 'יודע אני, כי בשלי הסער הגדול הזה עליכם'. מתשובתו של יונה אנו למדים דבר גדול. הרי בספינה היו כולם עובדי עבודה זרה, מלבד יונה, ולא היו חסרות סיבות לתלות בהן את הסערה. אבל יונה הנביא שידע כי יש עליו טענה לא חיפש על מי להטיל את האשמה. תכף ומיד הודה ואמר: 'כי בשלי הסער הגדול הזה עליכם.'!"

בימים אלו, בהם נדרש כל אחד מאתנו לפשפש במעשיו ולתקנם, עלולים אנו ליפול בעצת היצר ולומר: יש אנשים שבאמת צריכים להתחזק ולחזור בתשובה, המצב הרוחני היום ממש לא פשוט, יש אנשים שאפילו ביום כיפור אינם צמים. והפריצות ברחוב ממש נורא ואיום, ובכלל - הממשלה הזאת הורסת את הדת במדינה, חנויות של בשר חזיר מפורזות בכל הארץ, השבת נרמסת בראש כל הוצות. יש לעם ישראל הרבה מה להתחזק לפני שדווקא אני - אדם טוב וחף מפשע - אתקן את עצמי.

אולם עלינו לדעת - כי טענות אלו, הם טענות היצר הרע, הרוצה לנמוע אותנו מלתקן את מעשינו על ידי טענות שואו. על כל אחד ואחד לומר לעצמו "בשלי הסער הגדול הזה", כי אכן מכל אחד ואחד ה' דורש התחזקות לפי דרגתו ומצבו, ומי שנמצא בדרגה רוחנית גבוהה יותר, ה' דורש ממנו התחזקות בדרגות שלו.

וכפי שאמר החפץ חיים זי"ע, שאם יהודי הולך ברחובות פריז ולפתע ניגש אליו אדם ושואל אותו בעברית 'מה השעה', ברור לו שהוא מתכוון אליו, כי אין מישהו אחר באזור שיכול להבין את השאלה בשפה הזו, א"כ גם כשד' מדבר הוא מדבר בעיקר למי שמבין את השפה שלו, אלינו שנשארו נאמנים לד' ולתורתו וקורא לנו 'שובו אלי!'."

חכמתכם ובינתכם

בא יהודי קשה יום לפני ה"חפץ חיים" זצוק"ל, והתאונן לפניו על צרותיהם של עם ישראל. מתקשה אני לשאת את הצרות הרבות, התלונן האיש. החל ה"חפץ חיים" מעודד אותו בדברים: "עוד רגע קט תבוא הגאולה, ואז יגאלו ישראל מצרותיהם". שמע היהודי ואמר בצער: הרי כבר אמרו חז"ל שאין ישראל נגאלים אלא בתשובה, והמצב רק הולך ומדרדר. עד שלא מובן כיצד ישובו ישראל מחטאיהם.

השיב לו ה"חפץ חיים": משל למה הדבר דומה, לסוחר שבא אל הסיטונאי כדי לרכוש ממנו סחורה, תמיד נהג לקחת סחורה ולשלם רק לאחר שמכרה, אלא שבתקופה האחרונה נצטברו חובותיו, ובסיטונאי טרב לתת לו סחורה. הן לא עמדת בהתייבבותיך, וכיצד אספק לך סחורה נוספת? פרץ הסוחר בכבי מר - אם לא תספק לי סחורה, כך אמר, אתמוטט חלילה לגמתי ולא יהיה בידי להם לילד. שמע הסיטונאי וכבר בקש לספק את הסחורה, אך כאן קצו עובדיו של הסיטונאי והחלו לפרט את כל חובותיו שלא שילם עד כה, נקלע למקום פיקח אחד, שמע את אשר ארע ואמר לסוחר: שמע לקול, מדוע עליך לרכוש בבת אחת כמות גדולה של סחורה, קנה מעט, שלם במומנים, תמכור, ושוב תקנה, עד שעסקיך יתייצבו.

זה המצב שבו אנו נהנים, הסביר הח"ח ליהודי עמ"י נמצא בגלות מרה, והקב"ה רוצה ומשתוקק לגאלם. באה מדת הדין ומעצבו שכן מצבנו הרוחני האישני של כל אחד מאתנו הוא בשפל המדרגה. אבל כל תנייזעו יכולים אנו לנהוג על פי הצעתו של אותו פיקח, אם את נעש בתשובה: נתקן את חטאי הדיבור, נקבע עתים מחדש על נוסף מצוה למצוה עד שנתייצב מחדש על רגליו ונוכה בעזרת ה' לגאולה השלימה. בנו הדבר תלוי, ביכולתנו הוא!

הגות שאבעס'

אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמיים

דוד המלך אומר בתהילים "ממך אליך אברח"

ישנם כמה הבדלים בין בוגר לילד, אך ההבדל הגדול הוא, שהילד 'בורח' והמבוגר 'בוחר', ילד מתקשה להתמודד עם מצב קשה וחוסר וודאות, עם ממדי אסון כאלה ובורח לנייעס, לחוסר אמון. לניתוק, לדיכאון, לכעס ועוד, אך המבוגר בוחר להתמודד עם האסון, בוחר לא להתנתק, לא להיכנס לדיכאון, לא להתמכר לנייעס, בוחר לתת אמון.

כן, הכל עניין של בחירה!!

ואם ישאל השואל- מה שייך לדוגמא לבחור לתת אמון? אם אני מאמין אני מאמין ואם לא אז לא?

התשובה הפשוטה היא- חוסר אמון איננו גזירה משמיים, אני הוא זה שבוחר להיות בחוסר אמון. מכיוון שבעבר נכוויתי כשנתתי אמון, ניצלו אותי, חשבו שאני סתם פתי ועוד כהנה וכהנה, לכן הנפש שלי החליטה לא לתת יותר אמון ואני מספר לעצמי שהכל בעולם זה אינטרסים וכל אחד חושב רק על עצמו ולאף אחד לא באמת אכפת מהשני וברגע שרק תסובב את הראש יכולים חלילה לתקוע לך סכין ועוד כהנה וכהנה, ואם אני יותר משוכלל אני מוסיף לזה את שלל הקונספירציות והפרשנויות שקראתי לאחרונה ומתגלה עולם מלא רוע ואינטרסים צרים.

אבל מה האמת? האם אכן מסוכן לתת אמון? האם אכן כל מי שנותן אמון הוא פתי?

ברור שלתת אמון עיוור זה טיפשי, להאמין שכולם טובים ולכן אני אלוה לאלים שפגשתי בתחנה מרכזית 100,000 ש' זה לא מאד חכם, או להאמין שכל האיובים שלנו מורתעים ולא יעזו לפתוח במלחמה נגדנו זה גם לא מוצלח במיוחד...

אבל האם אני מוכן לתת אמון בחברי, באשתי, בילדי שהם באמת טובים ורוצים בטובתי, גם אם לא תמיד אני מצליח לראות את זה? האם אני מסוגל לתת אמון בעצמי שאני טוב ומסוגל, גם כשאני לא כ"כ רואה את זה?

ועל כולנה- האם אני מצליח לתת אמון בד', שהוא טוב לכל ורחמינו על כל מעשיו? שהוא דואג לי באופן אישי שיהיה לי הכי טוב ואם הוא מאיב לי סימן שזה מה שהכי טוב בשבילי כעת?

וכאן יש אפשרות לברוח, להגיד לעצמי מה אתה מבלבל את המוח, ברור שאנשים דואגים כל אחד לאינטרס שלו, וגם ד' לפעמים צריך לדאוג לכלל, לגאולה וכו' ולא דואג לי באופן אישי, וזה לא שאני לא מאמין שד' דואג לי, אבל לפעמים אין ברירה וד' חייב לדאוג לכלל, ואני בוודאי מאמין שבסוף בסוף זה טובתי השלמה, אבל עכשיו זה לא טוב לי....

ויש אפשרות נוספת, לבחור לתת אמון, לומר לעצמי נכון יש לי ים של חוויות שמברירות אותי מלתת אמון, אבל אני בוחר לתת אמון שלאנשים כן אכפת ממני, גם אם לפעמים קשה להם לבטא את זה (בגלל החוויות והקשיים שלהם) או שלי קשה לראות את זה, ואני בוחר לתת אמון פשוט בד' יתברך, שהוא דואג לי באופן אישי, ואם זה לא היה הכי טוב עבורי, הוא לא היה עושה את זה, גם אם זה טובת הכלל.

אז נכון, האסון הנורא הזה שורף וכואב מאד, הוא משאיר אותי חסר אונים לגמרי ואפילו צצות לי פה ושם פחדים וחרדות, אבל אני עדיין יודע שכל זה מגיע מאבא רחמן שעושה את מה שהכי טוב עבורי ומוכן לעשות את מה שהכי טוב בשבילי גם אם לא בטוח שאבין אותו...

ואם הגענו לכאן, אולי נטפס שלב נוסף..

לא... הוא לא זרק את כל התפילות שהתפללנו בימים הנוראים לפח, ולא שכל התשובה שלנו לא הייתה שווה כלום...

לא... הוא לא תמיד לא מרוצה ותמיד כועס ולכן אפילו עשה לנו את היום הראשון של ראש השנה בשבת כדי שלא נתקע בשופר והוריד עלינו גשם בסוכות כעבד ששפך לו רבו קיתון בפניו.... וכל מה שנעשה לא יספק אותו.

לא!!!!!!!!!!!!!!

מסתבר שאם היינו מתפללים חזק יותר ושבים אל ד' בכל ליבנו היה נחסך מאיתנו כל זה, אבל ד' שמע את התפילות שלנו וראה את הרצון שלנו להתקרב אליו.

תחשוב שאתה מניו למכון כושר ומרים בהתחלה משקולות קלים ולאט לאט מצליח להרים יותר כבד ויותר כבד, כל שבוע מוסיפים לך עוד חצי ק"ג, ויום אחד אתה מגיע למכון והמאמן אומר לך היום אני מוסיף לך קילו וחצי במקום חצי קילו ולשאלתך הוא אומר 'אני יכול להמשיך להוסיף לך חצי קילו, אבל אז יקח עוד זמן עד שתעבור לליגה של הגדולים, ומכיוון שאני רואה שאתה רציני ואתה בשל לעשות מעבר לטנדרט, אני מוסיף לך קילו וחצי והמאמן הזה יקפיץ אותך לליגה של הגדולים'

האם אתה מתלונן על כך? האם אתה חושב שהוא לא מתחשב בך למרות כל המאמצים שעשית? וודאי שלא! אתה רק מודה לו מאד מאד על האמון ומשתדל להצדיק את האמון שניתן בך.

ד' ראה את תשובתנו, שמע את תפילותינו, הביט על הקשיים והדמעות שלנו ודווקא לכן הוא אומר לנו כביכול 'ילדי היקרים, בשביל להגיע לגאולה השלמה אתם עדיין צריכים לשפר את מעשיכם, אבל אני לא רוצה שזה יקח עוד הרבה זמן, כי אני רוצה אתכם קרובים אלי, ומכיוון שראיתי את תשובתכם והתקרבותכם אלי, אני יודע שאתם מסוגלים לעבור לשלב של הגדולים, לגאולה האמיתית והשלמה, ולכן אני מנסה אותכם בניסיון שלא הייתי נותן לאנשים קטנים'

וד' כביכול מוסיף 'אנא ילדי היקרים, תתעוררו!! אל תמשיכו וכו', אל תמשיכו וכו'! וכו', אלא תבינו שקרה כאן משהו ניסי שהוא מעבר לכל היגיון, משהו שרק אני יכול לעשות, ועשיתי את זה רק בגלל שאני מבקש לעורר אתכם לשוב אלי ולהבין שאין עוד מלבדי, ואני מתחנן שלא תמשיכו לברוח!! כי אם חלילה תמשיכו לברוח אני אאלץ כביכול לצרוח אליכם יותר חזק, כדי שכבר תשובו ונחזור להיות ביחד'

מעשה שהיה

יד אכפתית הונחה על כתפו של מר גולדמן, "הכול בסדר, אדוני?"
 יוסף גולדמן הסב ראשו מספר התהילים שבידו, ידו הגרומה מוחה את עיניו. "כן, הכול בסדר."
 הצעיר, מצוות עובדי בית האבות הביט בו. "נראה שמהוהו מפריע לך."
 חיך מר פשט על פניו של יוסף. משהו מפריע? ודאי שמהוהו מפריע לו, אבל בזה לא יוכל הערל הזה להיות לו לעזר.
 אבל הצעיר לא ויתר. בית האבות שלהם קנה את שמו כטוב ביותר בניו ג'רזי – לא סתם. והדאגה לכל קשיש וקשיש שהייתה חלק
 מהמצע שלו וליוותה כל עובד מבית האבות גרמה לו כעת לשאול, "מה בכל זאת? משהו בארוחת הבוקר לא היה בסדר? לא קיבלת את
 המנה הכשרה?"

"לא. לא. היה מצוין", אמר יוסף. אולי בכל זאת יוכל לשתף את האישה? "זה משהו אחר". הוא השתהה מעט לפני שאמר. "אני הרי לא
 צעיר", נאנח. "המוות לא מפחיד אותי. אנחנו היהודים יודעים שזהו רק מעבר לעולם האמיתי. אבל..." העובד הביט בו נבוך.
 "הילדים שלי... הם רח"ל עזבו את הדרך. אני מאוד רוצה שבהלוויה שלי יהיה מנין. שיאמרו קדיש. שכל המנהגים היהודים יקוימו..."
 העובד לא הבין אף חצי מילה אולם על פניו מרח ארשת הזדהות. "זה חשוב הדברים האלו."
 "מאוד". יוסף קלט כי האישה אינו מבין דבר. נאנח.

"אז אני מתפלל. מבקש על כך מבורא העולם."
 "הואו". הנהן האישה. ואחר כמה רגעים שאל. "חוץ מזה הכול פה בסדר?"
מתוך הדמעות גיחך יוסף בליבו. גוי אדיב שכמותו... מה הוא כבר הבין.
העובד התרחק ויוסף פכר את עיניו בידיו. נותן לדמעות להשתחרר חזרה.

**אמריקה של היום אינה אמריקה של פעם, אולם אוזירת הרחוב גם היא אינה כשל פעם. פשתה והרסה כל חלקה טובה. שלושת
 ילדיו אינם במצב של לומר קדיש אחר פטירת אביהם. אפילו לבקר אותו כמעט ואינם מגיעים, ודאי שלא להקשיב לבקשותיו.**
נאנח, פתח שוב את התהילים ועד מהרה שקע בו חזרה.

ישנן שיחות שהן בלתי נמנעות, ובכל זאת אף אדם אינו מוכן לחשוב על לקבלן. כזאת הייתה שיחת הטלפון שקיבל אהרן סילבר מבית
 האבות בו שהה אביו.

עובד בית האבות היה מורגל כנראה בכגון דא, תעיד על כך העובדה כי הוא מסר את ההודעה בצורה המסודרת ביותר. ראשית וידא כי
 הוא אכן בנו של ישראל צבי סילבר, לאחר מכן הסביר כי אביו אינו חש בטוב.

בביקורו האחרון לפני שלושה ימים היה אבא בסדר גמור, ואהרן שהיה עסוק כעת לא קלט את נימת הדברים. נו, בשביל זה יש רופא
 צמוד בבית אבות. רק כאשר כחכח העובד בגרונו ואמר כי המצב לא כל כך פשוט, השיג אהרן כי משהו אינו כשורה. "מה שלום אבי?
 הוא חי?"

העובד כחכח שוב. "מר סילבר... אביך קיבל הבוקר התקף לב, הזעקנו רופא..."
"וי..."

"לצערנו הוא לא החזיק מעמד."
**מכאן התנהל הכול במהירות. הצער האינסופי על פטירתו של אבא יצטרך לחכות לאחרי הסיפורים של הלוויה. טלפונים לכל האחים
 וקרובי המשפחה, התקשחות עם ה'חברא קדישא', החלטות בנוגע למקום השבעה...**

האחים ההמומים באו והתקבצו מרחבי ארה"ב אל ניו ג'רזי, אל ההלוויה. אנשים רבים הכירו את ר' ישראל צבי סילבר שהיה מעורה
 היטב בקהילה, ועשו מאמץ להגיע.

הבנים אמרו קדיש, וקרעו קריעה כל אחד בתורו. הספדים נישאו על ידי רב הקהילה וחברים קרובים, אהרן הבכור דיבר גם הוא
 שנוקות, וההלוויה יצאה לבית הקברות היהודי.

אחר יום ארוך התיישבו הילדים לשבעה.

הטלפון שצלצל באחד מימי השבעה לא רמז דבר.

אהרן הרים את השפופרת, מצפה למנחם נוסף שסיפר על האבא ז"ל איזה תלמיד חכם היה וכמה אהב לעזור.

"הלו", נשמע קול מוכר, מבוגר. "אהרנ'קה? מה קרה השבוע? למה לא הגעת לבקר?"
 החיוורון שפשט על פניו של אהרן הזעיק את שאר אחיו. "מי זה? מה קרה?"

בעיניים פעורות הצביע על טלפון. "זה... זה אבא."
 האח הצעיר יותר הביט בו בפפוק, אולם אחר שהצמיד את הטלפון לאוזנו נדהם גם הוא.

היה זה אביהם שתמה מדוע החסיר אהרן את הביקור השבועי.

אחר דקות של הלם ובלבול מיהרו האחים אל בית האבות שם פגשו את אביהם בחדרו, בריא ושלם. אז התבהרה התמונה.

הנפטר היה אדם בודד בשם יוסף גולדמן, חברו לחדר של אביהם, וצוות בית האבות – בטעות שעדיין לא ברור כיצד התרחשה – החליף
 בין השניים וחשב את אביהם למת.

מנהל בית האבות הביט על האחים הנרגשים מוטרד. "כיצד אני מספר עכשיו לבני משפחתו של גולדמן כי אביהם מת לפני חמישה
 ימים?!"

אהרן התנדב להתקשר. אולם התגובה היממה אותו.

התברר כי את ילדי הנפטר לא ממש מעניין מצבו של אביהם. "הוא כל היום מתפלל, קורא תהילים. ומבקש שכאשר יסתלק מהעולם
 יזכה לטקס קבורה יהודי כדון, דבר כזה אנחנו לא מתכוונים לקיים."
 "מאוחר מדי", מלמל אהרן. "אביכם כבר זכה למה שרצה. קבורה יהודית. מנין. וכל הנצרך ליהודי כמוהו."
כי תפילה מעומק הלב, לעולם לא שבה ריקם....

תפילה

"ובנה ירושלים עיר הקודש...הוא
 ייטיב לנו, הוא יגמלנו..."

צריך להבין מה הקשר בין
 הבקשה על בניין ירושלים
 לבקשה לזכות לחן ולחסד
 ולרחמים?

ירושלים היא מקור השפע בזמן
 שהייתה ביישובה, אמנם גם בתוך
 ההסתר שבגלות עדין אנו
 מושגחים בהשגחה פרטית
 מיוחדת.

דבר זה בא לידי ביטוי מיוחד
 בעניינם של הרוגי ביתר, שגם
 בתוך ההסתר שבגלות, הרוגי
 ביתר לא הסריחו, וזה היה אות
 ומופת לכך שגם בגלותנו, אנחנו
 עדין מושגחים ומונהגים, ולא
 הופקרנו ח"ו.

ומשום כך בוקעת הזעקה, בחמש
 עשרה בקשות, לחן ולחסד
 ולרחמים, עד אל יחסרנו.

מתוך הספר הנפלא טעם בתפילה

שונה הלכות

א. האם מותר לחולה הלבוש
 בחלוק של בית החולים ומסוגל
 להחליף את בגדיו, להתפלל כך
 או שעליו להחליף לבגדים רגילים
 לפני התפילה? והאם בכל מקרה
 כדאי שילבש משהו מיוחד
 לקראת התפילה כמו חגורה
 אחרת או כיפה מיוחדת וכדומה?

ב. האם צעבי שבגדי מלוכלכים
 יכול להתפלל כך? האם שונה
 הדבר כשמתפלל בבית מאשר
 כשמתפלל בבית הכנסת?
 ובמידה ועליו להחליף בגדיו, האם
 עליו לעשות כן גם במידה ויפסיד
 את התפילה במניין ויצטרך
 להתפלל ביחידות?

אשמח לקבל הערות והארות
 וכן בקשות לקבלת העלון
 באימייל

gmail.com@8404494
 0548404494